

Kalibrering og kontroll av vekter

Må en vekt være medisinsk godkjent?

I det måletekniske regelverket stilles det krav til at vekter er samsvarsvurdert iht. NAWI (2014/31/EU).

Dette er implementert i forskrift om krav til ikke-automatiske vekter (01.01.2008). Forskriften sier (§1, §49 §50) at vekter som brukes til bestemmelse av masse i medisinsk praksis, ved veiing av pasienter med sikte på overvåking, diagnostisering og medisinsk behandling, skal være medisinsk godkjent i klasse 3. At en vekt er medisinsk godkjent i klasse 3, omtales ofte i dagligtale som at den er «medisinsk godkjent».

Den virksomhet som utfører medisinsk overvåking, diagnostisering eller behandling, skal altså gjøre dette ved hjelp av en medisinsk godkjent vekt. Vår erfaring er at medisinsk godkjente vekter også holder betydelig høyere kvalitet og stabilitet over tid. Uklassifiserte vekter (ikke medisinsk godkjente) blir normalt raskere ustabile eller ødelagte.

Retningslinjer for kontroll

Ifølge Helsedirektoratets Nasjonale faglige retningslinjer for veiing og måling i helsestasjons- og skolehelsetjenesten (side 19), bør en vekt kontrolleres to ganger i året, eller oftere hvis den blir flyttet på. Det er ikke oppgitt hvordan den bør kontrolleres, men det bør altså være en rutine på at vektene blir kontrollert regelmessig.

Egenkontroll

For å kontrollere en medisinsk personvekt bør en bruke lodd som veier ca. det samme som det som normalt legges, eller står på vekta (dvs. en person). For kontroll av spedbarnsvekter anbefaler vi kontroll med 5, 10 og 15 kg lodd (Når en kontrollerer med 15 kg kan en bruke 5 kg lodd + 10 kg lodd sammen, slik at en bare behøver å ha to lodd).

Ved kontroll av gulvvekter og andre personvekter anbefaler vi å bruke minst to ulike lodd i den vektclassen som det vanligvis veies med på vekta. F.eks. 20 kg + 40 kg.

Vi anbefaler å bruke et klassifisert lodd som er av nøyaktighet M2 eller bedre. Et M2 lodd på 10 kg har en feilmargen på maks 1,6 gram. Lodd av lavere nøyaktighet enn M2 har en høyere feilmargen.

Viser ikke vekta riktig ved egenkontroll?

Vekter som viser feil kan ofte kalibreres (så lenge vekta ikke er skadet eller ødelagt). Da justeres de opp mot loddnormaler, slik at de igjen viser riktig. Vekter som skal kalibreres må leveres inn til leverandøren eller et medisin-teknisk verksted. Helsesøsterbutikken kalibrerer alle vekter vi selger.

Forskning

Vi anbefaler artikkelen «Viser vektene på helsestasjonene korrekt vekt?» Den finnes her: <https://sykepleien.no/forskning/2016/12/viser-vektene-pa-helsestasjonene-korrekt-vekt>